

után elővett egy karót s azzal ütötte a szegény állatot, míg csak ki nem adta a páráját.

* * *

Évek multak el azóta.

A napokban olvastam a fiú nevét, kiből egy elzülött kamasz lett, s kit gyilkolás miatt helyeztek vád alá. De hát lehet-e csodálni az emberölést olyanoknál, kik kegyetlenek az állatokkal szemben?

Jól mondja korunk egyik jeles államférfia, hogy: »Aki valamely érző lénynek a szenvedését közönyösen tudja nézni, annak lelke kész talaj a gyilkosság számára. Csak az kell, hogy a szenvedély szele a magot odavigye«.

A bécs-berlini távlovaglás.

Leghatározottabban állást kell foglalnunk az irgalom és szánalom nevében az ilyen távlovaglások ellen, mint a milyen az e hóban végbement bécs-berlini és a berlin-bécsi volt. Eddig 50 lónak halál ügétése volt ez. Starhemberg gróf »Athos«-a, éppigy Reitzenstein báró »Lippspringe«-ja a megérkezés után összerogytak, néhány lépésnyire a czéltől kiadták páráikat. Miklós főhadnagy lova morphiium injectiókat és cognac-ot kapott az uton, hogy össze ne dőljön, mindkét oldalon pedig vérzett a sarkantyuk nógatása által; több ló bor, pálinka és egyéb szeszes italok által hozattak lázas állapotba, megrészegítették, hogy utjokat folytathassák, a legtöbb ló megsántult és a czélnál erővel át kellett huzni, vagy 4—5 ember támogatásával áttolni. Waldau hadnagy gyalog érkezett Bécsbe, mivel lova Korneuburnnál összerogyott. Günther herceg szinte gyalog érkezett, lovát kantárszáron huzta, inasa pedig toltá.

Véres oldallal, béna lábakkal, tulfeszített tüdővel, így érkeztek a mieink Berlinbe, a németek lovai pedig Bécsbe.

Sem valami lovassági, sem valami különös katonai érdeket nem tudunk felhozni, mely ezen távlovaglás által eléretett volna. Semmi újat nem tapasztaltunk. Hogy egy jó, kitartó ló barbár bánásmód által, bot és sarkantyú, ostor és kancsuka által hihetetlen eredményekre és tulfeszítésekre szorítható és rémitő hosszú utakat aránylag igen rövid idő alatt megtehet, az nem újság és gyakran már háboruk és izgalmas időkben megtétetett. A mit tehát Starhemberg gróf, Reitzenstein báró, Miklós és Csávossy főhadnagykok elértek, az már háboruk alatt többszörössen más lo-

vasok által valami különös érdekek elérése czéljából vagy legnagyobb veszély által késztetve elérettek.

Ilyen eredmények a jövőben is mindig el fognak éretni, ha a szükség követeli. De hogy ilyen borzasztó erőfeszítések, csupa kedvtelésből, csupa sportból a lovakból kipróbáltatnak; ez ellen felszólalni a mi; az állatvédők kötelessége. Sajnos, hogy nem tehetünk mást, mint csak szóval tiltakozni. A törvény ugyan a nyilvánosan botrányt okozó módon elkövetett kinzást elítéli és büntetést szab rája — de úgy látszik ez csak a czivil emberre nézve van alkotva, mivel a tiszt urak ilyen nyilvánosan, botrányt okozó kinzásért a művelt csöcselék által megéljenztetnek, sőt még megjutalmaztatnak.

Az állatok védelméről.

A lelkeszek és tanítók figyelmébe.

Irtá: K. Nagy Sándor.

Renán Ernő, a nagy francia bölcész mondja legújabb műve (>Hulló levelek<) előszavában: >A középkor filozófusabb volt, mint a mi korunk. Meg voltak akkor arról győződve, hogy az ember okvetlenül *mennyországba* jut. Ugy vélték tehát, hogy *itt* szenvedhet. Ámde a szegény *állatoknak nincs lelkek* s így *nem idvezülhetnek*. Illő tehát, hogy *itt részesüljenek jó bánásmódban*. S valóban így bántak velök.<

Lázás korunk a pillanatnyi haszonért kockára tesz, sokszor fel is áldoz mindent. A *mának* él s nem törődik a *holnappal*. A józan előrelátás sokszor küzd a pusztítási vágygyal, mignem a bölcsesség korlátot emel az oktalanság elé.

Az *állatok* segítik az embert legtöbb vagyonhoz, végezik munkájának terhesebb részét, szolgáltatják sok tekintetben eledelét és ruházatját. Az állatok szolgálata nélkül alig élhetne el a munkás ember.

Az állatok a nagy szolgálatért csekély viszonzást igényelnek az embertől. Csak azt kívánják, hogy ha a nyakukba vetett iga miatt nem képesek magukról gondoskodni: gondoskodjunk mi, — ha szabadságuktól való megfosztásuk miatt nem képesek élelmüket megkeresni: adjuk meg nekik mi, — ha lenyügöztetésük miatt nem képesek magukat védelmezni: védelmezzük mi.

Az állatok sokat adnak, keveset kívánnak.